

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 7CoCsp/11/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8720201052
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Branislav Breza
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8720201052.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Branislava Brezu a sudcov JUDr. Martina Filakovského a JUDr. Anny Kovalovej v právnej veci žalobkyne: Q. F., nar.: XX.XX.XXXX, bývajúcej v X., na ul. Q. č. XXXX/X, právne zastúpenej JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom vo Svidníku, na ul. Sovietskych hrdinov č. 163/66, proti žalovanému: Intrum Slovakia s.r.o., so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, IČO: 35 831 154, právne zastúpenému JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, so sídlom v Bratislave, na ul. Mýtnej č. 48, o primerané finančné zadostučinenie vo výške 990,20 eur, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 21.12.2020 č.k. 18Csp 26/2020-92 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalobkyni sa nepriznáva náhrada trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Prvoinštančný súd napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 990,20 eur. Ďalej priznal žalobkyni náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 %.

2. Vykonaným dokazovaním mal za preukázané, že rozsudkom Okresného súdu Poprad zo dňa 14.11.2019 č.k. 16Csp 62/2018-74 bola žalobkyni uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.454,10 eur s príslušenstvom. V časti istiny v sume 51,66 eur s prísl. došlo k zastaveniu konania a v prevyšujúcej časti bola žaloba žalovaného zamietnutá.

3. Podľa ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

4. Na Okresnom súde Poprad vo veci 16Csp/62/2018 žalobkyňa vyjadrila nesúhlas so žalovaným uplatnenou pohľadávkou v ním požadovanom rozsahu. Takéto uplatnenie pohľadávky žalovaným bolo spôsobilé privodiť žalobkyni ujmu. Základ nároku je tak preukázaný a daný a plní funkciu satisfakčnú, sankčnú, odradzovaciu a je druhom odmeny voči dodávateľovi spotrebiteľských služieb,

pretože sa zasiahlo do sféry spotrebiteľa, ktorý má právo na kompenzáciu v dôsledku vyvolaného súdneho sporu samotnou účasťou v konaní a aktívnym bránením sa. Spotrebiteľ je nepochybne slabšia strana a dodávateľ má zvyčajne silné postavenie a primerané finančné zadosťučinenie má mať charakter individuálnej, ale aj generálnej prevencie. Požiadavka korektných spotrebiteľských zmlúv voči spotrebiteľovi, zákazu zneužívania dominantného postavenia dodávateľa a zákazu používania zmluvných podmienok, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán, vychádza aj z Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky vo veci IV. ÚS 371/2018. Žalobkyňa dostatočným spôsobom preukázala výšku primeraného finančného zadosťučinenia vzhľadom na poskytnutý úver a výšku splatenia tohto úveru v dôsledku čoho súd prvej inštancie žalobe vyhovel. Aj keď žalovaný nebol zmluvnou stranou, stal sa porušiteľom práv v momente vstupu do konania na strane žalobcu, pretože ho nikto nenútil uplatňovať nezákonné a nedôvodné nároky.

5. Výrok o trovách bol odôvodnený ust. § 262 v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

6. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný. Navrhol rozsudok zmeniť tak, aby žaloba žalobkyne bola v celom rozsahu zamietnutá. Ako dôvod uviedol, že žalobkyňa nemá žiaden nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia, nakoľko predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti spotrebiteľom. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti je treba rozumieť aktívne konanie spotrebiteľa a úspešné uplatnenie konkrétneho nároku z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľov, napr. nároku na náhradu škody, na vydanie bezdôvodného obohatenia, alebo aj na určenie neprijateľnosti konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žalobkyňa si neuplatnila žiaden konkrétny nárok z porušenia práv alebo povinností určených na ochranu spotrebiteľa, napr. nárok na náhradu škody, prípadne nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia. V žalobe bližšie nešpecifikovala a taktiež nekonkretizovala ani len jedno jej spotrebiteľské právo priznanej zákonom č. 250/2007 Z.z., ktoré malo byť porušené a pre ktoré by jej mal prináležať nárok titulom primeraného finančného zadosťučinenia. Nepriznaním zmluvne dojednaných úrokov z úveru žiadne práva žalobkyne porušené neboli a nevznikol jej tak nárok na primerané finančné zadosťučinenie podľa ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z.z.

7. Zároveň nie je splnená ani druhá podmienka na uplatnenie nároku titulom primeraného finančného zadosťučinenia voči žalovanému, nakoľko úverová zmluva bola uzatvorená medzi žalobkyňou a právnym predchodcom žalovaného. Žalovaný nebol účastníkom úverového vzťahu, zmluvné podmienky úverovej zmluvy nekreoval, úver žalobkyňi neposkytol, a preto sa nemohol dopustiť porušenia práv žalobkyne. Porušením práv spotrebiteľa by mohlo byť len také konanie, ktoré vykazuje znaky nekalosti, agresívnej obchodnej praxe, klamaní spotrebiteľa, pričom žiadneho takého konania sa žalovaný a ani jeho právny predchodca nedopustili.

8. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia z dôvodu občianskoprávného charakteru tohto súkromnoprávného inštitútu nemôže plniť funkciu sankcie. Taktiež neprichádza do úvahy ani reparačná funkcia daného inštitútu, ktorá je typická pre iný právny inštitút a to náhradu škody. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nemá slúžiť ako prostriedok náhrady škody a nemôže slúžiť na neprimerané obohacovanie sa spotrebiteľa.

9. Predmet sporu o zaplatenie vymedzuje žalobca. O peňažnom nároku v sporovom konaní rozhoduje súd. Neúspech žalovaného z vymedzeného predmetu sporu v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Csp 62/2018 nemôže predstavovať peňažnú ujmu na strane spotrebiteľa ako protistrany. Toto nie je účel, ktorý sleduje ust. § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. Žalovaný len využil ústavné právo a právo na zaplatenie pohľadávky uplatnil na nestrannom a nezávislom súde. Za uplatnenie tohto ústavného práva v zmysle článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky nemôže byť trestaný zaplatením finančného zadosťučinenia. Navyše, čiastočný procesný úspech žalovaného v spore vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Csp 62/2018 sa prejavil v otázke náhrady trov konania.

10. Odvolací súd v zmysle zásad ust. § 379, § 380 a § 381 C.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania a zistil, že odvolanie žalovaného nie je opodstatnené.

11. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

12. Všeobecným právnym predpisom upravujúcim ochranu spotrebiteľa nie je Občiansky zákonník, ale zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Vo vzťahu k tomuto právnemu predpisu aj Občiansky zákonník má povahu osobitného predpisu a vo svojich ustanoveniach len dopĺňa všeobecnú úpravu danú zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov o ďalšie osobitné ustanovenia zamerané na ochranu spotrebiteľov. Je to zrejmé z ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov, podľa ktorého každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, pričom v poznámke k tomuto ustanoveniu je daný odkaz na ust. § 52 až § 54 Občianskeho zákonníka.

13. V prípade porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov a osobitnými predpismi, medzi ktoré sa zaraďuje i Občiansky zákonník, vzniká spotrebiteľovi právo na primerané finančné zadosťučinenie. Toto právo vyplýva z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov, podľa ktorého proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom. Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

14. Vychádzajúc z tohto ustanovenia predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je úspešne uplatnenie porušenia práva alebo povinností ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zo strany spotrebiteľa na súde. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privedená nejaká ujma. Postačuje ak k takémuto porušeniu práva alebo povinností dôjde.

15. V tejto súvislosti je potrebné dodať, že v súčasnosti účinné znenie ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi bolo spôsobilé privediť ujmu spotrebiteľovi. Od 10.6.2013 právo na primerané finančné zadosťučinenie vzniká už úspechom spotrebiteľa na súde v otázke preukázania porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. v znení neskorších predpisov alebo osobitnými predpismi.

16. Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie, tento je naplnený vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, resp. v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku.

17. K uplatneniu práva na primerané finančné zadosťučinenie nemôže dôjsť kedykoľvek. Toto právo vzniká v zmysle ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov po tom čo zo strany spotrebiteľa dôjde k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinnosti na súde vyplynie až z rozhodnutia súdu vydaného vo veci samej.

18. Vo veci 16Csp/62/2018 Okresného súdu Poprad žalovaný vzal žalobu v časti o zaplatenie sumy 51,66 eur s prísl. späť v dôsledku čoho bolo konanie v tejto časti zastavené. Žalobkyni bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.454,10 eur spolu s príslušným úrokom z omeškania a v prevyšujúcej časti bola žaloba v dôsledku procesnej obrany žalobkyne zamietnutá. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo to, že v dôsledku nesprávne uvedenej RPMN sa poskytnutý úver považoval za

bezúročný a bez poplatkov. Aj keď je nepochybné, že zmluvu o úvere uzatváral so žalobkyňou právny predchodca žalovaného, bol to bez akýchkoľvek pochybností žalovaný, ktorý po postúpení pohľadávky si v konaní vedenom na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Csp 62/2018 uplatnil i plnenia, na ktoré mu zákonný nárok nevznikol v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru. Žalovaný je teda tým subjektom, ktorý vo vzťahu k žalobkyňi postupoval v rozpore so zákonom, ak v inom konaní si uplatňoval voči žalobkyňi i plnenia nad rozsah poskytnutej istiny úveru. Takéto konanie žalovaného, ktoré mohlo mať za následok vznik bezdôvodného obohatenia na úkor žalobkyne, nemožno hodnotiť ako konanie v súlade s dobrými mravmi. Zákaz konať v rozpore s dobrými mravmi priamo vyplýva z ust. § 4 ods. 8 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov.

19. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa zohľadňujú rôzne kritériá, a to intenzita, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod. Za primerané vzhľadom na všetky okolnosti prípadu je potrebné považovať finančné zadosťučinenie vo výške 990,20 eur tak ako to určil súd prvej inštancie. Takto priznané finančné zadosťučinenie je vo výške sumy, o ktorú sa chcel žalovaný vo veci vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 16Csp/62/2018 bezdôvodne obohatiť na úkor žalobkyne. Je vyrovnaním ujmy žalobkyne, ktorá jej hrozila konaním žalovaného, je akousi určitou satisfakciou za stav, ktorý musela v dôsledku konania žalovaného trpieť a je aj sankciou postihujúcou žalovaného, ktorý závadne konal, ak v inom konaní si uplatňoval i ďalšie plnenia nad rámec poskytnutej istiny v dôsledku bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

20. Vychádzajúc z uvedeného odvolací súd napadnutý rozsudok postupom vyplývajúcim z ust. § 387 C.s.p. ako vecne správny potvrdil.

21. Zároveň úspešnej žalobkyňi priznal náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % podľa ustanovení § 255 ods. 1, § 262 ods. 1, ods. 2 a § 396 ods. 1 C.s.p. s tým, že o výške náhrady týchto trov rozhodne súd prvej inštancie.

22. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).